

LECTIO DUODECIMA

Ο ΥΠΑΤΟΣ ΑΙΜΙΛΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΥΛΑΚΙ ΤΗΣ ΚΟΡΗΣ ΤΟΥ

L. Aemilio Paulo consuli iterum bellum cum Perse rege gerere obtigit. Ut domum ad vesperum rediit, filiola eius Tertia, quae tum erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit. Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. "Quid est" inquit "mea Tertia? Cur tristis es? Quid tibi accidit?". "Mi pater" respondit illa "Persa periit". Perierat enim catellus eo nomine, quem puella mutum amabat. Tum pater Tertiae dixit "omen accipio". Sic ex fortuito dicto spem preclari triumpho animo praesumpsit.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Στο Λεύκιο Αιμίλιο Παύλο, που είχε εκλεγεί ύπατος για δεύτερη φορά, έλαχε να κάνει πόλεμο με το βασιλιά Περσέα. Μόλις γύρισε σπίτι του το βραδάκι, η κορούλα του Τερτία, που τότε ήταν πάρα πολύ μικρούλα, έτρεξε στην αγκαλιά του. Ο πατέρας της τη φίλησε, αλλά παρατήρησε ότι ήταν λιγάκι στεναχωρημένη. "Τι τρέχει, Τερτία μου;", ρώτησε. "Γιατί είσαι θλιμμένη; Τι σου συνέβη;" "Μπαμπά μου, πέθανε ο Πέρσης", απάντησε εκείνη. Είχε πράγματι πεθάνει ένα σκυλάκι μ' αυτό το όνομα, που η κοπέλα το αγαπούσε πολύ. Τότε ο πατέρας της της είπε: "δέχομαι τον οiwνό (το δέχομαι ως οiwνό)". Έτσι από ένα τυχαίο λόγο ο Αιμίλιος Παύλος προγεύτηκε νοερά (στην ψυχή του) την ελπίδα ενός περίλαμπρου θριάμβου.

ΠΟΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΥΤΟ:

- Οριστική Παρακειμένου Γ' Συζυγίας.

Ι. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΥ Γ' ΣΥΖΥΓΙΑΣ ΡΗΜΑΤΩΝ Ε.Φ.

Η Οριστική Παρακειμένου των ρημάτων της Γ' Συζυγίας Ενεργητικής Φωνής σχηματίζεται

 με το χρονικό χαρακτήρα - v	 <i>peto</i> → <i>petivi</i>
 με το χρονικό χαρακτήρα - s [που αργότερα μετατρέπεται σε - x]	 <i>dico</i> → <i>dixi</i>
 με έκταση του ριζικού φωνήεντος	 <i>lego</i> → <i>legi</i>
 με αναδιπλασιασμό	 <i>curro</i> → <i>cucurri</i>

Οι καταλήξεις παραμένουν οι ίδιες όπως και στις υπόλοιπες συζυγίες

petere*	dicere*	legere*	currere*
petivi	dixi	legi	cucurri
petivisti	dixisti	legisti	cucurristi
petivit	dixit	legit	cucurrit
petivimus	diximus	legimus	cucurrimus
petivistis	dixistis	legistis	cucurristis
petiverunt	dixerunt	legerunt	cucurrerunt

* ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ ΡΗΜΑΤΑ ΤΗΣ Γ' ΣΥΖΥΓΙΑΣ

ΕΙΝΑΙ ΑΝΩΜΑΛΑ ΓΙ' ΑΥΤΟ ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΠΑΝΤΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΚΟΥΣ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ

1. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στα λατινικά

- Γιατί είναι λιγάκι θλιμμένη η κόρη του Παύλου;
Cur Pauli filia tristicula est?
- Όταν ο πατέρας άκουσε τα λόγια της Τερτίας, θέλησε να κάνει πόλεμο.
Ut pater verba / dicta Tertiae audivit, bellum gerere cupivit.
- Ο πατέρας είπε στην κοπέλα ότι αυτός ο ίδιος είναι λιγάκι θλιμμένος.
Pater puellae dixit eum ipsum tristem esse.
- Του έλαχε να γευτεί την ελπίδα περίλαμπρης νίκης.
Ei spem praeclarae victoriae praesumere obtigit.
- Η κοπέλα αγάπησε πολύ το σκυλάκι που πέθανε.
Puella multum amavit catellum qui periit.

2. Να συμπληρώσετε τον πίνακα με τις πτώσεις των ουσιαστικών που σας ζητούνται

ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ	ΔΟΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ	ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΝΙΚΟΥ	ΓΕΝΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΔΟΤΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ	ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΥ
consulis	consuli	consule	consulum	consulibus	consulibus
regis	regi	rege	regum	regibus	regibus
patris	patri	patre	patrum	patribus	patribus
filiae	Filiae	filia	filiarum	filiis	filiis
nominis	nomini	nomine	nominum	nominibus	nominibus
dicti	dicto	dicto	dictorum	dictis	dictis
triumphi	triumpho	triumpho	triumphorum	triumphis	triumphis
animi	animo	animo	animorum	animis	animis

3. Να γράψετε τους αρχικούς χρόνους των ρημάτων

PRAESENS	PERFECTUM	SUPINUM	INFINITIVUM
gero	gessi	gestum	gerere
redeo	redii [-ivi]	reditum	redire
sum	fui	---	esse
curro	cucurri	cursum	currere
do	dedi	datum	dare
animadverto	animadverti	animadversum	animadvertere
accido	accidi	---	accidere
respondeo	respondi	responsum	respondere
pereo	perii	peritum	perire
accipio	accepi	acceptum	accipere
praesumo	praesumpsi	praesumptum	praesumere
obtingit [απρ.]	obtigit	---	obtingere
dico	dixi	dictum	dicere

4. Να μεταφράσετε και να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό

Filiola eius, quae erat admodum parvula, ad complexum patris cucurrit.

- Η κορούλα του, η οποία ήταν ακόμα μικρούλα, έτρεξε στην αγκαλιά του πατέρα.
- Filiolae eorum, quae erant admodum parvulae, ad complexa patrum cucurrerunt.

Pater filiae osculum dedit sed animadvertit eam esse tristiculam. "Pater" respondit illa "catellus periit".

- Ο πατέρας έδωσε φιλί στην κόρη αλλά παρατήρησε ότι ήταν λυπημένη. «Πατέρα», απάντησε εκείνη, «ο σκύλος / το σκυλάκι χάθηκε / πέθανε».
- Patres filiis oscula dederunt sed animadverterunt eas esse tristiculas. "Patres", responderunt illae, "catelli perierunt".

Perierat catellus eo nomine, quem puella amabat.

- Είχε χαθεί ένα σκυλάκι με αυτό το όνομα, το οποίο η κοπέλα πολύ αγαπούσε.
- Perierant catelli eis nominibus, quos puellae amabant.

Tum pater puellae dixit "omen accipio". Sic ex fortuito dicto spem preclari triumphi animo praesumpsit.

- Τότε ο πατέρας είπε στην κοπέλα «δέχομαι τον οϊωνό». Έτσι, από ένα τυχαίο λόγο προγεύτηκε στην ψυχή του την ελπίδα του περίλαμπρου θριάμβου.
- Tum patres puellis dixerunt "omina accipimus". Sic ex fortuitis dictis spes praeclarorum triumphorum animis praesumpserunt.

Dux Carthaginiensis audacia gentem Hispaniae superavit.

- Ο Καρχηδόnius αρχηγός νίκησε με τόλμη το λαό / το έθνος της Ισπανίας.
- Duces Carthaginienses audaciis gentes Hispaniae superaverunt.

Incola Romanus cladem pavidus audivit.

- Ο Ρωμαίος κάτοικος έντρομος άκουσε τη σφαγή / καταστροφή.
- Incolae Romani clades pavidus audiverunt.

5. Να αντιγράψετε το λεξιλόγιο του μαθήματος XII.

